

درس ۱۵

قرون وسطا

- ۱- امپراتوری روم به چند بخش تقسیم شد و دلایل آن چه بود ؟
در قرن (۴ م) امپراتوری روم بر اثر (مشکلات اداری و اقتصادی) به دو بخش شرقی و غربی تقسیم شد .
- ۲- (امپراتوری روم شرقی) با چه عنوانی شهرت یافت ؟ (امپراتوری بیزانس)
- ۳- امپراتوری روم شرقی به چه دلایلی در برابر حملات پیاپی سپاهیان مسلمان دوام آورد ؟
امپراتوری روم شرقی (بیزانس) که از (اقتصاد و ارتش و نیروی دریایی نسبتاً نیرومندی) برخوردار بود با وجود از دست دادن (سرزمین های آفریقایی و بخش وسیعی از قلمرو آسیایی) ، در برابر حملات پیاپی سپاهیان مسلمان ، دوام آورد .
- ۴- پایتخت امپراتوری بیزانس (روم شرقی) کجا بود و از چه موقعیتی برخوردار بود ؟
(قسطنطنیه) پایتخت امپراتوری بیزانس (امپراتوری روم شرقی) ، به موجب برخورداری از (موقعیت جغرافیایی و ارتباطی ویژه) و (داشتن باروهای دفاعی مستحکم) ، پایگاه مهمی برای (تسلط آن امپراتوری بر ولایات تابع) و (حفاظت از راه های مهم تجاری) به شمار می رفت .
- ۵- امپراتوری روم شرقی (بیزانس) چگونه متلاشی شد ؟
امپراتوری روم شرقی (بیزانس) با فتح قسطنطنیه توسط (ترکان مسلمان عثمانی) متلاشی شد . (۱۴۵۳ م ۸۵۷ ق) .
- ۶- امپراتوری روم غربی چگونه سقوط کرد ؟
امپراتوری روم غربی نتوانست در برابر سیل مهاجم دسته های ژرمن در (سده های ۵ و ۶ م) ایستادگی کند و فروپاشید .
- ۷- قلمرو امپراتوری روم غربی پس از فروپاشی دچار چه سرنوشتی شد ؟
قلمرو امپراتوری روم غربی پس از فروپاشی به چندین سرزمین جدا از هم تجزیه شد که بر هر یک از آنها یکی از دسته های ژرمن حکومت می کرد .

۸- **تهاجم ژرمن ها به امپراتوری روم غربی چه پیامدهای اقتصادی ، اجتماعی ، فرهنگی داشت ؟**
تهاجم ژرمن ها به امپراتوری روم غربی از نظر اقتصادی ، اجتماعی ، فرهنگی آثار و پیامدهای زیادی داشت و آن تهاجمات ، موجب :

- ۱- افول شهرنشینی ، رکود تجارت ، و گسترش زندگی روستائینی شد .
- ۲- بیشتر شهرهای اروپای غربی که بر پایه تجارت رونق گرفته بودند به سرعت روبه انحطاط نهاده و متروک شدند .
- ۳- بازرگانان و صنعتگران ، شغل خود را رها کرده و به مکان های امن گریختند .
- ۴- تعلیم و تربیت و فعالیت های فرهنگی از رونق افتاد و بیشتر مدارس تعطیل شدند .
- ۵- به مرور زمان ، علوم و ادبیات ، معماری ، و هنر یونانی و رومی از یاد رفت .

۹- **فرانک ها که بودند و چگونه حکومت خود را در اروپا تشکیل دادند ؟**
فرانک ها دسته ای از ژرمن ها بودند که با تصرف سرزمین گل (گال Gaul . Gol) حکومت خود را بنیان نهادند . آنان پس از (پذیرفتن دین مسیحیت) و (اتحاد با کلیسای روم) قلمرو خود را به سرزمین های مجاور گسترش دادند . **پادشاهی فرانک ها** در زمان (شارل بزرگ) مشهور به **شارلمانی** (ح ۷۶۸ - ۸۱۴ م) به اوج قدرت رسید .

۱۰- **شارلمانی چگونه قلمرو خود را در اروپا گسترش داد ؟** شارلمانی با جنگهای پی در پی که همراه با خونریزی های بسیار بود ، بخش اعظم اروپای غربی و مرکزی را تا سال ۸۰۰ م تحت سلطه خود درآورد .

۱۱- **پاپ چه لقبی به شارلمانی داد و علت آن چه بود ؟** شارلمانی مانند پدر و نیای خود با **پاپ متحد** شد و از او در برابر دشمنان و رقیبانش پشتیبانی کرد . پاپ نیز لقب (امپراتور مقدس روم) را به او داد .

۱۲- **شارلمانی برای اداره قلمرو خود کدام نهاد اداری را احیا کرد ؟** شارلمانی برای اداره قلمرو خود (**نهاد اداری دوران امپراتوری روم**) موسوم به **کومس Comes** یا **کنت Comte** را احیا کرد .

کنت ها به عنوان نماینده پادشاه ، مناطق مختلف امپراتوری فرانک ها را اداره می کردند . اوماموران ویژه ای را برای نظارت دقیق بر عملکرد **کنت ها** برگزید که مستقیماً به پادشاه گزارش می دادند .

۱۳- کنت ها چه کسانی بودند؟ در زمان شارلمانی، کنت ها به عنوان نماینده پادشاه، مناطق مختلف امپراتوری فرانک ها را اداره می کردند. اوماموران ویژه ای را برای نظارت دقیق بر عملکرد کنت ها برگزید که مستقیماً به پادشاه گزارش می دادند.

۱۴- وضع اروپا پس از انقراض امپراتوری شارلمانی در اوایل قرن ۹ م چگونه بود؟ پس از انقراض امپراتوری شارلمانی در اوایل قرن ۹ م هرج و مرج اروپا را فرا گرفت و حملات طوایف غیرمتمدن از (شرق) و (شمال)، موجب گسترش نا امنی شد.

۱۵- پس از انقراض امپراتوری شارلمانی، چرا پادشاهان اروپا قادر به حفظ امنیت قلمرو خود نبودند؟ پادشاهان به علت ناتوانی در تامین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبودند. به این دلیل اربابان (زمینداران بزرگ) از جمله پادشاهان درصدی برآمدند قسمتی از زمین ها و املاک خود را در برابر دریافت خدمات نظامی و غیرنظامی به زیردستان و یا اشراف درجه دوم واگذارکنند.

۱۶- پادشاهان اروپا پس از سقوط امپراتوری شارلمانی برای تامین هزینه نظامی چه اقدامی کردند؟ اربابان (زمینداران بزرگ) از جمله پادشاهان درصدی برآمدند قسمتی از املاک خود را در برابر دریافت خدمات نظامی و غیرنظامی به زیردستان (اشراف درجه دوم) واگذارکنند. (اشراف درجه دوم) نیز به نوبه خود همین کار را با (زیردستان) خود انجام دادند؛ و به این ترتیب سلسله مراتبی از ارباب (فئودال) و باجگزار (واسال) به وجود آمد. (واسال ها چه کسانی بودند؟) واسال به ارباب خود (سوگند وفاداری) یاد می کرد و موظف بود که هنگام جنگ او را یاری دهد و از کاخ و کوشک او حفاظت کند و به او عوارض و مالیات بپردازد.

۱۷- فئودال ها (اربابان) چگونه در اروپا کلیه حقوقی را که خاص پادشاهان بود تصاحب کردند؟ اربابان با واگذاری املاک به اشراف درجه دوم و انجام همین کار توسط اشراف درجه دوم با زیردستان خود، سلسله مراتبی از ارباب (فئودال) و باجگزار (واسال) به وجود آوردند. به این ترتیب، اربابان یا فئودال ها کلیه حقوقی را که خاص پادشاهان بود تصاحب کردند. به این معنا که آنها:

(از زیردستان خود مالیات می گرفتند) و (به قضاوت می پرداختند) و (بعضی از آنان حکم اعدام صادر می کردند) و (حق اعلان جنگ و صلح داشتند) و (دارای پرچم و لوای مخصوص خود بودند) . فئودال ها در قلعه های عظیم که به مثابه پایتخت آنان بود مستقر بودند.

۱۸- نتیجه نظام فئودالیسم در اروپا چه بود ؟

نظام فئودالیسم باعث شد که قدرت سیاسی میان فئودال ها (زمینداران بزرگ و کوچک) تقسیم شود .

۱۹- سرف ها در اروپای قرون وسطا چه کسانی بودند ؟

در قرون وسطا کاربرروی زمین های اربابان (فئودالها) به عهده میلیونها (کشاورز وابسته به زمین) بود که به آنها (سرف) می گفتند . گروهی از (سرف ها) کشاورزان آزادی بودند که به علت (بدهکاری) سرف شده بودند . عده ای از کشاورزان به خاطر ناامنی ، زمین خود را به فرد نیرومندی واگذار می کردند و در برابر ، از حمایت او برخوردار میشدند . سرف ها در (پایین ترین مرتبه اجتماعی) نظام فئودالی قرار داشتند و آنان اجازه نداشتند که ملک ارباب را ترک کنند اما مانند برده نیز نبودند که قابل خرید و فروش باشند .

۲۰- وضع کشاورزی در اروپای قرون وسطا چگونه بود ؟

در طول قرون وسطا کشاورزی پیوسته پیشرفت کرد ، اما این پیشرفت ، چندان محسوس نبود . (اختراع خیش آهنی) ، (بهره گیری وسیع از اسب در امور کشاورزی) ، (استفاده درست از کود حیوانی) ، موجب بهبود کشاورزی و افزایش محصول شد . با این حال ، افزایش میزان تولید محصول همچنان محدود بود .

۲۱- به چه دلایلی افزایش میزان تولید محصول در نظام فئودالیسم اروپا در قرون وسطا محدود بود ؟

افزایش میزان تولید محصول همچنان محدود بود ، زیرا هر سال حدود یک سوم تا نیمی از زمین ، برای بازیابی قوت زمین ، زیرگشت نمی رفت . قحطی و گرسنگی به کرات اتفاق می افتاد و وضعیت نامناسب جاده ها و حمل و نقل ، موجب تشدید آن می شد .

۲۲- منظور از جنگ های صلیبی چیست ؟ جنگهای صلیبی به سلسله ای از جنگ ها گفته می شود که

مسیحیان به دعوت پاپ و به فرماندهی پادشاهان و اشراف اروپا علیه مسلمانان ایجاد شد . این جنگ ها حدود دو یست سال (۱۰۹۶م - ۱۲۹۱م) (۴۹۰ق - ۶۹۰ق) طول کشید و چون مسیحیان شرکت کننده در آن جنگها ، نشان (صلیب) را بر (لباس) و (پرچم های) خود نصب کرده بودند به (جنگهای صلیبی) مشهور شد .

۲۳- مجموعه ای از کدام علل و عوامل در بروز جنگهای صلیبی نقش داشتند ؟

مجموعه ای از علل و عوامل مختلف (دینی ، اقتصادی ، اجتماعی ، سیاسی) در بروز جنگهای صلیبی نقش داشتند . یا : (زمینه های جنگهای صلیبی)

۲۴- علل و عوامل بروز جنگهای صلیبی را بنویسید .

۱- مشکلات اقتصادی و اجتماعی سرزمین های اروپایی

۲- به خطر افتادن موجودیت امپراتوری بیزانس

۳- موفقیت های نظامی مسیحیان در اندلس

۲۵- نقش مشکلات اقتصادی و اجتماعی سرزمین های اروپایی در بروز جنگهای صلیبی چه بود ؟

به دنبال هجوم و مهاجرت گسترده طوایف ژرمن به اروپای غربی و رکود فعالیت های تجاری و کارگاهی ، آن سرزمینها با مشکلات اقتصادی و اجتماعی متعدد مانند :

(افزایش جمعیت ، بیکاری ، فقر ، کمبود مواد غذایی) مواجه شدند . پادشاهان و فئودالها برای کاهش

مشکلات اقتصادی و اجتماعی قلمرو خود ، مردم را تشویق می کردند که برای شرکت در جنگهای

مذهبی ، راهی سرزمین های دوردست شوند .

(در آن زمان گروهی از اروپاییان به عنوان زائر به بیت المقدس می رفتند و آوازه ثروت ، رفاه و رونق

سرزمین های اسلامی را به گوش دیگران رسانده بودند) .

۲۶- به خطر افتادن موجودیت امپراتوری بیزانس چه نقشی در بروز جنگهای صلیبی داشت ؟

پیروزی سلجوقیان بر امپراتوری بیزانس در جنگ ملازگرد (۴۵۳ ق . ۱۰۷۱ م) و پیشروی آنها در آسیای

صغیر موجب شد که امپراتور روم شرقی از پاپ علیه مسلمانان درخواست کمک کند . به دنبال این تقاضا

، پاپ اوربان دوم ، مسیحیان را برای حمله به سرزمین های اسلامی و جنگ با مسلمانان فرا خواند .

۲۷- موفقیت های نظامی مسیحیان در اندلس چه نقشی در جنگهای صلیبی داشت ؟

به علت ضعف و اختلاف داخلی حاکمان مسلمان در اندلس (قرن ۱۱ م) ، مسیحیان توانستند بخش های

وسیع از آن سرزمین را تصرف کنند . این پیروزی ها انگیزه و روحیه صلیبیان را برای شرکت در نبرد

علیه مسلمانان که از سوی کلیسا ، (جنگ مقدس) اعلام شده بود دوچندان کرد .

۲۸- نتیجه نخستین جنگ صلیبی چه بود ؟ صلیبیان در نخستین جنگ صلیبی ، بیت المقدس و چند

شهر منطقه شام در سواحل شرقی مدیترانه را تصرف کردند (۱۰۹۹ م . ۴۹۳ ق) .

۲۹- چه کسی بیت المقدس را از صلیبیون بازپس گرفت ؟ (صلاح الدین ایوبی) سردار گرد مسلمان

بیت المقدس را از اشغال صلیبیان آزاد کرد (۱۱۸۷ م . ۵۸۳ ق) .

۳۰- به چه دلایلی صلیبیان در نخستین جنگ صلیبی توانستند بیت المقدس را تصرف کنند ؟
صلیبیان در نخستین جنگ صلیبی با استفاده از (غفلت حکومت سلجوقی) و (اختلاف و دشمنی) میان (خلافت فاطمیان) و (خلافت عباسیان) ، بیت المقدس و چند شهر دیگر منطقه شام در سواحل شرقی مدیترانه را تصرف کردند (۱۰۹۹ م ۴۹۳ ق) و ساکنان مسلمان و یهودی آن شهرها را از دم تیغ گذراندند .

۳۱- نتیجه نهایی جنگهای صلیبی چه بود ؟

سرانجام جنگهای صلیبی با پیروزی مسلمانان و بیرون راندن صلیبیان از آخرین پایگاهشان در سواحل شام به پایان رسید (۱۲۹۱ م . ۶۹۰ ق) .

۳۲- آثار و پیامدهای جنگ های صلیبی را بنویسید .

- ۱- گرچه مسلمانان در جنگهای صلیبی پیروز شدند و توانستند سرزمین های خود را حفظ کنند ، اما از آنجایی که میدان های جنگ در بخشی از قلمرو اسلامی (فلسطین ، شام ، مصر) واقع بود ، آسیب ها و خسارت های جانی و مالی فراوانی برای ساکنان این مناطق به بار آورد .
- ۲- صلیبیان گرچه در جنگهای صلیبی به لحاظ (سیاسی و نظامی) شکست خوردند ، اما بهره های (اقتصادی ، فرهنگی ، علمی) فراوانی از این جنگها بردند . اروپاییان در آن زمان از نظر پیشرفت های علمی و فرهنگی و رفاه اقتصادی در سطح بسیار پایین تر از مسلمانان و مردم دیگر مشرق زمین به سر می بردند ، در نتیجه این جنگها با تمدن و شکوه اسلامی آشنا شدند
- ۳- در حقیقت جنگهای صلیبی ، زمینه ساز انتقال دستاوردهای گوناگون تمدن اسلامی به خصوص دستاوردهای علمی مسلمانان به اروپا شد .
- ۴- بر اثر جنگهای صلیبی ، اطلاعات جغرافیایی اروپاییان افزایش یافت و بنادر مهم اروپایی در دریای مدیترانه از نو شکوفا شده و دوباره رونق یافتند .

۳۳- پس از جنگهای صلیبی چگونه پادشاهی های قدرتمندی در اروپا به وجود آمدند ؟

در سده های (۱۲ و ۱۳ م) با احیای شهرها و رشد تجارت ، به تدریج پادشاهان نیرومندی به ویژه در انگلستان و فرانسه بر سر کار آمدند . آنان به منظور ایجاد تمرکز و کاهش وابستگی به فئودال ها ، اقدام به تشکیل ارتش منظم و دائمی کردند . با این اقدام ، حکومت مرکزی تقویت شد و قدرت فئودال ها به طور چشمگیری کاهش یافت . بازرگانان و صنعتگران از شاه حمایت می کردند ، زیرا حکومت مرکزی مقتدر از طریق (برقراری نظم و امنیت) و (وحدت اداری و یکسان سازی قوانین) ، شرایط مساعدی برای (توسعه تجارت و صنعت) فراهم می ساخت .

۳۴- کدام پاپ فرمان جنگهای صلیبی را صادر کرد ؟ (پاپ اوربان دوم)

۳۵- میدان های جنگ صلیبیون را نام ببرید ؟ (فلسطین ، شام ، مصر)

۳۶- پس از جنگهای صلیبی در کدام کشورهای اروپایی پادشاهی های قدرتمندی به وجود آمدند ؟
در اروپا ، به ویژه در انگلستان و فرانسه .

۳۷- اقدام پادشاهان اروپا برای ایجاد تمرکز و کاهش وابستگی به فئودالها در قرون ۱۲ و ۱۳ م چه بود ؟
آنان برای ایجاد تمرکز و کاهش وابستگی به فئودال ها ، اقدام به (تشکیل ارتش منظم و دائمی) کردند .

۳۸- تشکیل ارتش منظم و دائمی به وسیله پادشاهان اروپا در سده های ۱۲ و ۱۳ م چه نتایجی داشت ؟
با این اقدام ، (حکومت مرکزی تقویت شد) و (قدرت فئودال ها به طور چشمگیری کاهش یافت) .

۳۹- به چه دلایلی بازرگانان و صنعتگران از پادشاهان اروپا در قرون ۱۲ و ۱۳ م حمایت می کردند ؟
زیرا حکومت مرکزی مقتدر با (برقراری نظم و امنیت) و (وحدت اداری و یکسان سازی قوانین) ،
شرایط مساعدی برای (توسعه تجارت و صنعت) فراهم می ساخت .

۴۰- مهمترین نهاد تاثیرگذار در اروپای قرون وسطا چه بود ؟ (کلیسا)

۴۱- کلیسا در اروپای قرون وسطا از چه موقعیتی برخوردار بود ؟ با گسترش مسیحیت و افزایش تعداد
مسیحیان در قلمرو امپراتوری روم ، کلیساهای متعددی در سراسر آن امپراتوری به وجود آمدند . در قرون
وسطا هیچ نهادی به اندازه کلیسا تاثیرگذار نبود . همه کسانی که در خانواده مسیحی به دنیا می آمدند
به این نهاد قدرتمند تعلق داشتند . کلیسا بر تمام جنبه های زندگی مسیحیان اعمال نفوذ می کرد .

۴۲- علم و آموزش در سده های میانه قرون وسطا چه وضعی داشت ؟ در سده های میانه ، مقام های
کلیسا ، هدایت جریان فکروفرهنگ را به دست گرفتند و (کلام ، فلسفه ، اخلاق ، ادبیات ، هنر) را به
میل و سلیقه خود تعلیم می دادند . آنان تفسیر (کتاب مقدس) را حق انحصاری خود می شمردند و
اجازه نمی دادند که این کتاب جز به زبان (لاتین) به زبان های دیگری ترجمه و منتشر شود .

۴۳- کلیسا در قرون وسطا چه موفقیت هایی کسب کرد ؟

کلیسا در قرون وسطا موفقیت زیادی در گسترش مسیحیت در میان (ژرمن ها) و (سایر اقوام مهاجم به
اروپا) کسب کرد . کلیسا دارای املاک و زمین های بسیاری در سراسر اروپا و به خصوص ایتالیا بود .

۴۴- (بخشش گناه) در قرون وسطی چه رسمی بود ؟ رسم (بخشش گناه) از جمله رسوم دینی بود که نفوذ و تاثیر گسترده کلیسا را در قرون وسطا نشان می داد . به این منظور ، شخص گناهکار در برابر کشیش به گناه خود اعتراف می کرد و خواهان بخشش می شد . معمولاً " کسانی که خواهان بخشش بودند برای لغو کیفر گناهان خود ، پولی را پرداخت می کردند که برای کارهای خیر و عام المنفعه مانند ساخت و تعمیر کلیسا ، بیمارستان ، سدها و جاده ها مصرف می شد .

۴۵- کلیسا در قرون وسطا برای مقابله با مخالفان از چه حربه ای استفاده می کرد ؟
کلیسا در قرون وسطا برای مقابله با بی دینی و بدعت گذاری و جلوگیری از اندیشه های مخالفان خود از حربه (تفتیش عقاید) یا انکیزیسیون استفاده می کرد .

۴۶- متهمان به بی دینی و بدعت گذاری در دوره قرون وسطی چگونه مجازات می شدند ؟
متهمان به بی دینی و بدعت گذاری ، از کلیسا اخراج و به سختی مجازات می شدند :
(تبعید ، مصادره دارایی ، به چوب بستن ، سوزاندن) از جمله مجازات های این متهمان بود .

۴۷- کلیسا در قرون وسطا چه رسالتی برای خود قائل بود و چگونه به آن عمل می کرد ؟
کلیسا برای انجام رسالت خود (به عنوان معلم دین و اخلاق) و (برگزار کننده مراسم و شعائر دینی) تشکیلات پیچیده ای ایجاد کرد . این تشکیلات توسط گروهی از مقام های کلیسا که دارای سلسله مراتب مشخصی بودند ، اداره می شد .

۴۸- روابط کلیسا با شاهان و فئودال ها در قرون وسطا چگونه بود ؟ روابط کلیسا با شاهان و فئودال ها در قرون وسطا ، آمیزه ای از (اتحاد و همکاری) و (رقابت و کشمکش) بر سر قدرت بود . در سده های نخستین قرون وسطا ، پاپ ها از طریق همکاری و اتحاد با شاهان و اشراف اروپای غربی ، تلاش های سیاسی و نظامی ، امپراتوری بیزانس را در تسلط بر کلیسای رم ، ناکام گذاشتند .

۴۹- پس از مرگ شارلمانی روابط کلیسا با پادشاهان و امپراتوران چگونه بود ؟
پس از مرگ شارلمانی (۸۱۴ م) اسقف ها و پاپ به علت آشفتگی اوضاع مدعی حقوق سیاسی و قدرت دنیوی شدند و در مواقعی با پادشاهان و امپراتوران به رقابت پرداختند . در سده های (۱۱ و ۱۲ م) اختلاف و درگیری شدیدی میان پاپ و امپراتور آلمان (امپراتور مقدس روم) بر سر (انتصاب اسقف ها) و (اعطای حلقه) و (عصای اسقفی) به وجود آمد .

۵۰- در نیمه نخست قرون وسطا به چه دلیل فعالیت های علمی و فرهنگی بی رونق شد ؟
در نیمه نخست قرون وسطا به دلیل (افول شهرها) ، فعالیت های علمی و فرهنگی بی رونق شد و عمده آموزش به (تربیت کشیشان) و (مبلغان مذهبی) اختصاص یافت و به طور کلی کلیسا بر فرهنگ و نظام (تعلیم و تربیت) تسلط کامل داشت .

۵۱- در دوره قرون وسطی کدام پادشاه اروپایی علاقه و توجه خاصی به دانش و تعلیم و تربیت داشت ؟
(شارلمانی)

۵۲- شارلمانی در مورد تعلیم و تربیت دست به چه اقدامی زد ؟ او مدرسه ای در کاخ سلطنتی در پایتخت خود تاسیس کرد و علمای مسیحی را از (انگلستان ، ایرلند ، ایتالیا) برای مطالعه و تدریس در آن مدرسه دعوت نمود .

۵۳- علل رونق علم و آموزش در نیمه دوم قرون وسطا به ویژه بعد از جنگهای صلیبی در اروپا چه بود ؟
در نیمه دوم قرون وسطی به ویژه بعد از جنگهای صلیبی ، به موجب :

۱- (رونق شهرهای اروپایی ، افزایش ثروت ، رشد جمعیت شهری) ، نیاز به علم و آموزش افزایش یافت .

۲- (پادشاهان ، فئودال ها ، کلیسا ، بازرگانان) ، نیازمند افراد با سواد و حسابدان بودند .

۳- ضرورت وجود (حقوقدانان) برای (حل و فصل دعاوی) بیش از پیش احساس می شد .

۵۴- نخستین مراکز عالی اروپایی در نیمه دوم قرون وسطا در زمینه کدام رشته های علمی دایر شدند ؟
مدارس حقوق و طب از نخستین مراکز آموزش عالی اروپایی بودند که در ایتالیا گشایش یافتند (قرن ۱۱ م) و به تدریج مدارس و دانشگاه ها توسعه یافتند . کتاب (قانون) ابن سینا در پزشکی از متون اصلی آن دانشگاه ها بود . دانشگاه پاریس به فرمان پادشاه فرانسه تاسیس شد (۱۲۰۰ م) که در این دانشگاه به تحصیل حقوق ، فلسفه ، الهیات مسیحی می پرداختند .

۵۵- در دوره قرون وسطا زبان آموزش رسمی چه بود و به چه موضوعاتی تاکید می شد ؟
در آن زمان ، آموزش رسمی به (زبان لاتین) بود و بر موضوعات (الهیات مسیحی ، فلسفه ، منطق) تاکید می شد و به (علوم تجربی و مهندسی) توجه نمی شد .

۵۶- دانشمندان اروپایی در قرون وسطا چگونه با اندیشه های فلسفی یونان آشنا شدند ؟
دانشمندان اروپایی در قرون وسطا ، از طریق ترجمه آثار و نوشته های فیلسوفان مسلمان مانند :
(ابوعلی سینا) و (ابن رشد) با اندیشه های فلسفی فیلسوفان بزرگ یونان باستان مانند (ارسطو) و
(افلاطون) آشنا شدند .

۵۷- کدام فیلسوف اروپایی در قرون وسطا از برهان های (ارسطو) برای اثبات خدا استفاده کرد ؟
توماس اکویناس Thomas aquinas برجسته ترین فیلسوف اروپایی در سده های (۱۲ و ۱۳ م)
در یکی از مهمترین کتاب های خود با عنوان (اصول الهیات) از برهان های ارسطو برای اثبات خدا
استفاده کرد . نظریات فلسفی او تا قرن ها به عنوان فلسفه رسمی کلیسای کاتولیک به شمار می رفت .

پایان درس ۱۵